

Vedteke Vestland
fylkesting 15.03.23

«Kultur bygger samfunn»

Handlingsprogram 2023-2026

Regional plan for kultur 2023–2035

Vestland
fylkeskommune

Innhald

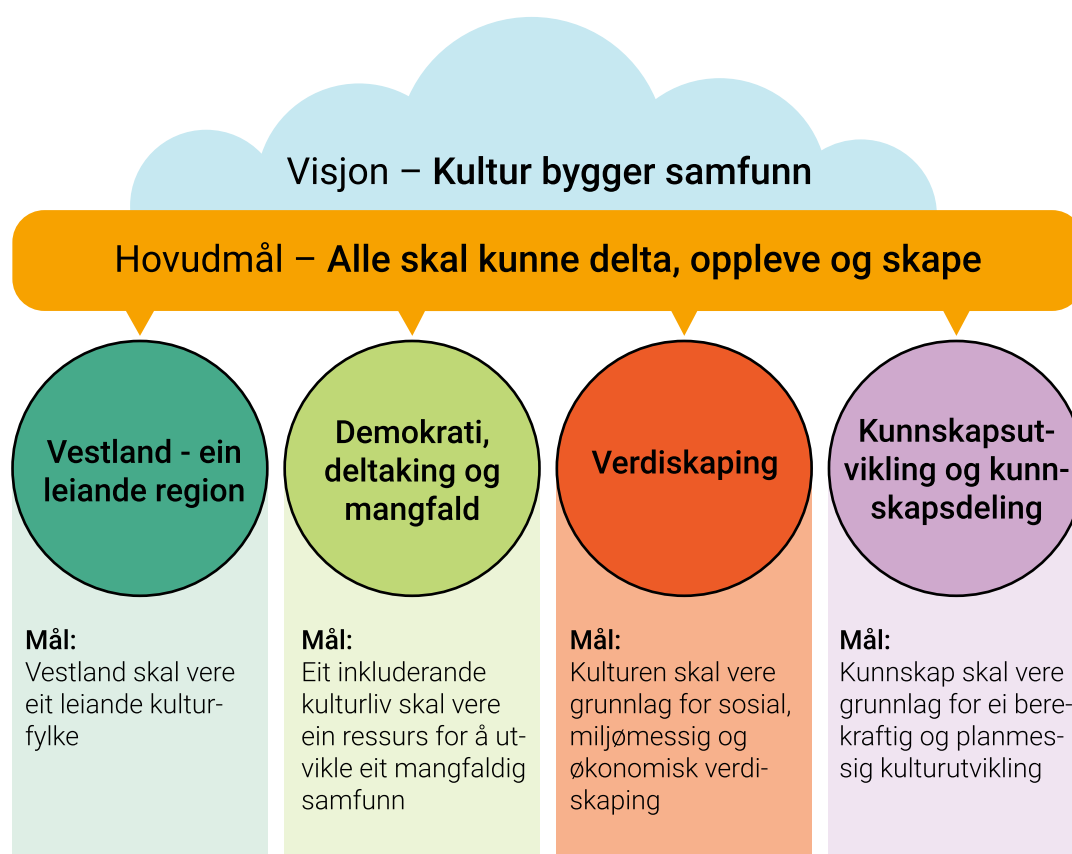
Handlingsprogram 2023-2026	3
Visjon	3
Hovudmål	3
1. Vestland - ein leiande region	4
2. Demokrati, deltaking og mangfald	7
3. Verdiskaping	9
4. Kunnskapsbygging og kunnskapsdeling	11
5. Vidare planarbeid i Vestland	13

Handlingsprogram 2023-2026

Handlingsprogrammet viser korleis måla i planen skal realiserast. Det skal i 2023 utarbeidast tiltak som eit supplement til dette handlingsprogrammet.

I dei tolv åra planen gjeld, vil samfunn og rammevilkår vere i stadig endring. Planen skal gje rom for å fange opp endringar.

Visjon, overordna mål, mål og delmål gjeld for heile planperioden. Strategiane i dette handlingsprogrammet gjeld for fire år, og skal rullerast etter dette.

1. Vestland - ein leiande region

Mål: Vestland skal vere eit leiande kulturfylke

Delmål 1

Kulturelle kraftsenter skal utvikle regionale kvalitetar og ressursar

Strategiar:

1. Styrke Vestland si leiande rolle ved å satse på og utvikle gode initiativ og sterke fagmiljø

Tiltak/Handlingar

- Utvikle Vestland som kultureregion og Bergen som kulturby. Satsinga skal ha basis i kulturinstitusjonar med nasjonal relevans, det frie feltet og utdanningsinstitusjonane.
- Stat, fylkeskommune og kommunar skal ha tilskotsordningar til drift og prosjekt, i samsvar med Regional plan for kultur, og som kjem kulturlivet i heile fylket til gode.
- Samarbeide for å lokalisere fleire statlege kulturarbeidsplassar og -institusjonar til Vestland.
- Støtte initiativ og fagmiljø som er sentrale i utviklinga av nynorsk som kvardagspråk, kunstpråk og kulturberar.
- Styrkje frivillig kulturliv, idrett og friluftsliv som arena for inkludering og mangfald.
- Utvikle Vestland som nasjonalt tyngdepunkt for folkemusikk.
- Styrke fordjupingstilboda og talentsatsinga i Vestland.

2. Institusjonar med statleg og fylkeskommunal finansiering skal vere drivkraft i den regionale kulturutviklinga

Tiltak/Handlingar

- Rette opp nasjonal skeivdeling av økonomiske midlar som råkar kulturlivet i Vestland, og styrke økonomien i institusjonane med delt finansiering (drift og investering).
- Støtte opp under framveksten av sterke regionale institusjonar og kulturelle kraftsenter på det profesjonelle feltet i heile fylket.
- Legge til rette for samarbeid og kompetanseoverføring mellom etablerte institusjonar, det frie feltet og kulturlivet elles.
- Støtte produksjons- og formidlingsmiljø for film.

Delmål 2

Vestland skal ha eit profesjonelt kulturliv på høgt nivå

Strategiar:

1. Sikre eit mangfald av institusjonar på høgt fagleg nivå med solid offentleg finansiering

Tiltak/Handlingar

- Styrke offentleg finansiering av kulturinstitusjonar på høgt fagleg nivå.
- Styrke det offentlege ansvaret for finansiering av kunstverksemdar.
- Styrke arkiv, bibliotek og museum slik at institusjonane kan løyse samfunnsoppgavene.
- Etablere verdsarvsenter knytt til Urnes, Bryggen og Vestnorsk fjordlandskap – Nærøyfjorden, under føresetnad om statleg medfinansiering.
- Styrke arkivarbeidet i Vestland vidare, både knytt til dei lovpålagde arkivoppgåvene og innan formidling av vår felles historie ved å vurdere organisering og framtidig struktur i tråd med pågåande arbeid

2. Sikre alle tilgang til opplevingar av profesjonell kultur

Tiltak/Handlingar

- Styrke kulturformidlinga og arrangørleddet gjennom nettverk og fagmiljø på tvers av kommunane.
- Stimulere at fleire kan vere publikummarar og redusere økonomiske og sosiale barrierar.
- Utvikle DKS-ordninga i samarbeid mellom kultur- og opplæringssektoren.
- Støtte turneverksemdar.

3. Styrke infrastruktur og kompetanse på det profesjonelle feltet

Tiltak/Handlingar

- Støtte drifta av regionale nettverks- og kompetanseorganisasjonar.
- Støtte internasjonalt samarbeid og utveksling av kunstnarar og kulturaktørar.

- Informere og rettleie om nasjonale og internasjonale program og støtteordningar.
- Arbeide for at alle kommunar skal omfattast av eit friluftsråd.
- Styrke Bevaringstenestene og etablere fellesløysingar for forvaltning, forskning og formidling ved musea i Vestland.
- Bidra til etablering av fellesmagasin og samlings-sentrum for musea.
- Etablere bygningsvernenter.
- Sikre lik tilgang til rådgjevingstenester innan bygningsvern i heile fylket.

4. Legge til rette for profesjonelle aktørar innan det frie feltet i heile fylket

Tiltak/Handlingar

- Stimulere regionale nettverks- og kompetanseorganisasjonar til å verke i heile fylket.
- Det frie feltet skal styrkast gjennom stipend, honorar og tilskot til kulturproduksjon.
- Legge til rette for arbeidsfellesskap og klynger i by og mindre stader.
- Styrke residensordningar for kunstnarar.
- Utvikle DKS-programmet sin relevans for frie grupper og utøvarar frå Vestland.

Delmål 3

Samarbeid mellom profesjonelle og frivillige aktørar, private og offentlege partar skal vere grunnlaget for satsing på topp og breidde

Strategiar:

1. Styrke samarbeidet mellom offentlig og privat sektor, og profesjonelt og frivillig kulturliv

Tiltak/Handlingar

- Utvikle eit breitt, inkluderande og variert aktivitetstilbod til barn og unge, der desse er sentrale i planlegging og gjennomføring.
- Vidareutvikle samarbeidet mellom kultursektoren og skulesektoren.
- Prioritere støtteordningar for profesjonelle kulturaktørar sitt samarbeid med frivilligheita.
- Styrke dei regionale paraplyorganisasjonane på kulturfeltet, og støtte oppretting av nye, t.d. for kulturvern.
- Etablere samarbeid mellom sivilsamfunn og offentlege styresmakter på ulike kulturområde.
- Styrke ordninga for satsing på regionale kulturminne i kommunale kulturminneplanar.

2. Styrke den kulturelle grunnmuren i alle kommunar

Tiltak/Handlingar

- Sikre eit variert tilbod innan ulike kulturuttrykk for barn og unge, m.a. gjennom satsing på kulturskulane, Dans utan grenser, talentutviklingsprogram, frivillige organisasjonar, DKS og UKM.
- Styrke kulturskulane som tek ekstra ansvar i sin region, og utvikle den regionale samordnings- og utviklingsfunksjonen.
- Vidareutvikle folkebiblioteka som uavhengige, synlege og lågterskel møtestader og debattarena for alle.
- Halde oppe og utvikle lokale møteplassar som kulturhus, ungdomshus, livssynopne arenaer og idretts-/fleirbruks-hallar.

3. Utvide moglegheitene til å kunne utdanne seg i og leve av kultur

Tiltak/Handlingar

- Legge til rette for ein tydeleg karriereveg frå ung, lovande utøvar til topputøvar.
- Sikre gode utdanningstilbod innan idrett og friluftsliv, kunst, musikk, dans og drama, og stimulere til samarbeid mellom kulturskular, andre kulturaktørar, vidaregåande opplæring og akademia.
- Utvikle regional læringsarena for tradisjonshandverk i samarbeid med vidaregåande skule og høgare utdanning.

4. Alle kommunar i Vestland skal utvikle ein kulturpolitikk som er tilpassa den enkelte kommune sine behov og potensial

Tiltak/Handlingar

- Strategisk utvikling av kulturfeltet i kommunane ved å planlegge for kultur, og setje temaet på den politiske dagsordenen.

Delmål 4

Vestland skal ha ein berekraftig kulturell infrastruktur med eit mangfaldig tilbod for alle

Strategiar:

1. Stimulere til berekraftige møteplassar og arenaer

Tiltak/Handlingar

- Stimulere berekraftige og mangfaldige kulturarenaer og møteplassar gjennom tilpassa tilskotsordningar og anna utviklingsarbeid.
- Utvikle innhaldet i det digitale fylkesatlasaset ved å samle og gjere tilgjengeleg informasjon om arenaer, kulturinstitusjonar, festivalar, m.m.
- Arbeide for å bevare INON-område, som arena for naturopplevingar og berekraftig friluftsliv.

- Legge til rette for kompetanseheving for utvikling av møteplassar og arenaer, både for organisert og eigenorganisert kulturaktivitet.
- Stimulere berekraftig løysingar og gjenbruk av eksisterande infrastruktur og bygg i arena- og anleggsutviklinga.

2. Sikre eit variert utval av arenaer for kultur

Tiltak/Handlingar

- Legge til rette for bruk av kommunale, fylkeskommunale og statlege bygg til kultur-, idretts-, og frivilligføremål, med låg eller ingen kostnad
- Vidareutvikle arbeidet med nyskapande anlegg for fysisk aktivitet og evt. arbeide for justering av spelemiddelordninga.
- Arbeide for realisering av Griegkvartalet, under føresetnad om at staten tek hovuddelen av kostnaden.
- Realisere Gulatinget nasjonale kultursenter.
- Kartlegge og utvikle strategisk viktige anlegg i Vestland, med vekt på regional og nasjonal funksjon.
- Arbeide for fleire hovudanlegg for idrett i Vestland, og arenaer for store nasjonale og internasjonale meisterskap.
- Inkludere livssynsopne arenaer i planlegging og utvikling av kulturfeltet
- Legge til rette for regionale kulturscener i regionsentera

3. Støtte opp om organiseringa av ein sterk frivillig sektor

Tiltak/Handlingar

- Stimulere til samarbeid mellom kommunane og frivilligheita gjennom utvikling av kommunal frivilligpolitikk.
- Fylkeskommunen og kommunane skal vurdere å innføre Fritidserklæring.
- Sikre at kommunane har oppdatert oversikt lokal frivillig verksemd og aktivitetar, og gjer denne digitalt tilgjengeleg.
- Etablere frivillighetssenter i Vestland.
- Styrke frivillig museumsarbeid ved dei regionale musea.

4. Stimulere til godt samarbeid om og fora for kunnskapsproduksjon og -deling

Tiltak/Handlingar

- Utvikle møteplassar for kunnskapsproduksjon og deling på tvers av forvaltningsnivå og sjangrar, og mellom frivillige og profesjonelle aktørar.
- Jamleg oppdatering av kunnskapen om kulturfeltet i Vestland

Delmål 5

Ein offensiv kulturpolitikk på alle tre forvaltningsnivå skal støtte opp om initiativ og satsingar i kulturlivet

Strategiar:

1. Sette kulturpolitisk dagsorden

Tiltak/Handlingar

- Etablere arena for å drøfte budsjettspørsmål og prioriteringar mellom stat, fylkeskommune og aktuelle kommunar.
- Stimulere møte mellom kulturliv og styresmaktene for å løfte aktuelle kulturpolitiske utfordringar.
- Sette aktuelle tema på dagsorden på den årlege kulturkonferansen som utviklast som debattarena.

2. Styrke nettverk og kompetansedeling i heile fylket

Tiltak/Handlingar

- Etablere regionalt nettverk for kultur for kommunane og fylkeskommunen, i samarbeid med KS
- Etablere samarbeid mellom det offentlege og private stiftingar knytt til finansiering.
- Opprette råd for kulturfrivilligheita/amatørkulturen i Vestland

3. Støtte initiativ og satsingar i kulturfeltet gjennom målretta kulturpolitikk

Tiltak/Handlingar

- Tilpasse offentlege initiativ og økonomiske verkemiddel til målsettingane i regional kulturplan, og vurdere nye ordningar.

4. Styrke kunnskap om kulturplanlegging og politikktutvikling på kulturområdet

Tiltak/Handlingar

- Gjennomføre dialogkonferansar o.l. mellom fylkeskommunen, kommunar og andre samarbeidspartnarar.
- Utvikle kompetansesamarbeid mellom fylkeskommune og kommunane, mellom anna ved at fylkeskommunen bidreg i kommunale planprosessar.

2. Demokrati, deltaking og mangfald

Mål:

Eit inkluderande kulturliv skal vere ein ressurs for å utvikle eit mangfaldig samfunn

Delmål 1

Innbyggerane skal ha høve til å delta i og utvikle kulturlivet

Strategiar:

1. Fjerne økonomiske, funksjonsmessige og kulturelle barrierar

Tiltak/Handlingar

- Stimulere inkludering ved å redusere funksjonsbarrierar, transportutfordringar mv for deltaking i kulturlivet
- Vurdere å gjere aktivitetskort/fritidskort tilgjengeleg for alle barn, og styrke og utvide økonomiske støtteordningar og utlånstilbod
- Opne idrettsanlegg og skular for eigenorganisert aktivitet, og legge til rette for gratis bruk for barn og unge.
- Legge til rette for å gjennomføre ALLEMED og ALLEMED-UNG i alle kommunar i Vestland, som del av iverksetjinga av Fritidsklæringa.
- Styrke demokratisk tilgang til kulturarven gjennom digitalisering.
- Gjere biblioteka meir tilgjengelege for alle gjennom oppsøkjande tenester og meiropane bibliotek.

2. Kommunane skal legge til rette for eit aktivt og levande frivillig kulturliv

Tiltak/Handlingar

- Stimulere utarbeiding av frivilligstrategiar i kommunane.
- Legge til rette for medverknad, særleg frå barn og ungdom, i utvikling av tilbod m.a. i kulturskule og kulturinstitusjonar.
- Støtte og utvikle kinotilboda.
- Styrke frivilligsentralane.

3. Utvikle eit variert kulturtilbod for unge, eldre og særskilde grupper

Tiltak/Handlingar

- Stimulere kulturinstitusjonane si merksemd på ungdom som publikum og kulturbrukarar.
- Utvikle fagområdet kultur og helse, og styrke nettverk og kompetansedeling på området.

- Greie ut ordning med «Kultur på resept».
- Utvikle samarbeidet mellom kultur- og helsesektoren gjennom satsing på kulturformidling til eldre, m.a. ved å evaluere og styrke Den kulturelle spaserstokken.
- Etablere nettverk for musikkterapeutar i fylket, og legge til rette for samarbeid om praksis mellom desse og Universitetet i Bergen.
- Legge til rette for samarbeid mellom bibliotek og andre aktørar for å stimulere til leselyst
- Legge til rette for e-sport og gaming, og utvikle kunnskap på feltet.
- Utvikle kulturtilboda for studentar.

4. Legge til rette for at lokale initiativ og eldsjeler får blomstre

Tiltak/Handlingar

- Anerkjene frivillig innsats som ei viktig lokal kraft, og understøtte denne for å styrke berekraftige og inkluderande samfunn.
- Legge til rette for at unge talent og toppidrettsutøvarar skal få utvikle seg i lokalmiljøa/regionen.
- Stimulere dugnadsinnsats i lokalsamfunna.
- Støtte frivillig kulturminnevern.

Delmål 2

Kulturlivet skal bygge på likeverd og mangfald, og motverke utanforskap

Strategiar:

1. Spisse midlar inn mot deltaking, universell tilrettelegging og alders- og funksjonsvenlege arenaer

Tiltak/Handlingar

- Prioritere arenaer der menneske kan delta saman på tvers av alder, funksjon og helsetilstand, og som motverkar rasisme og diskriminering.
- Gi informasjon om kulturtilbod og kulturbruk som del av vaksenopplæringa for framandkulturelle.
- Arbeide for universell tilrettelegging av kulturarenaer og anlegg.

2. Utvikle kompetanse og verkemiddel i profesjonell og frivillig sektor for å oppnå fullverdig inkludering

Tiltak/Handlingar

- Stimulere til større relevans og mangfald i alle deler av kulturlivet, og formidle forventingar om at kulturlivet tek medansvar for inkludering og integrering i samband med offentleg støtta tiltak.
- Utvikle tiltak for å auke mangfaldskompetansen i kulturlivet.
- Støtte institusjonane sitt arbeid med publikumsutvikling.
- Arbeide for å sikre og bevare privatarkiv og anna kulturhistorisk dokumentasjon om underrepresenterte grupper i Vestland.

Delmål 3

Vestland skal ha opne og inkluderande kulturarenaer

Strategiar:

1. Skape gode møteplassar gjennom styrking av det kommunale tenestetilbodet

Tiltak/Handlingar

- Legge forholda til rette for ei meir effektiv og tilpassa utnytting av arenaer og kulturhus.
2. Styrke kulturarenaer som kjelder til danning, opplysning og myndiggjering

Tiltak/Handlingar

- Støtte arenaer, miljø og tiltak som fremmer kritisk tenking.
- Ha særleg fokus på utvikling av mangfaldige møteplassar for ungdom.
- Vidareutvikle musea og biblioteka si aktive rolle som arena og møteplass for samfunnsdebatt.
- Folkebiblioteka skal styrke digital kompetanse hos innbyggjarane gjennom verkstader og utlån av utstyr.
- Stimulere samarbeid på tvers av nivå, og med frivillige og profesjonelle aktørar, som sikrar breidde og mangfald på arrangement, i samtale og debatt.

3. Støtte opp om utvikling av lokale og regionale arenaer og møteplassar med større breidde i uttrykk og deltaking

Tiltak/Handlingar

- Etablere og støtte opp om utvikling av lokale og regionale arenaer og møteplassar der deltakarane sjølv kan initiere aktivitet.

- Legge til rette for at kulturarenaene er frie ytringsrom.
- Etablere møteplassar med sosial tryggleik for alle.

4. Søkje felles løysingar og sambruk

Tiltak/Handlingar

- Prøve ut modellar for sambygging/samdrift av kultur- og idrettsarenaer.
- Oppmuntre møteplassar på tvers av organisasjonar, næringsliv og det offentlege.

Delmål 4

Kulturlivet skal styrkast gjennom samhandling

Strategiar:

1. Utvikle gode møtepunkt mellom forvaltning og kulturlivet

Tiltak/Handlingar

- Utvikle kulturkonferansen som møtestad for debatt, kunnskapsdeling, nettverksbygging, som kjelde til inspirasjon.
- Fylkeskommunen skal legge til rette gode møtearenaer (fagsamlingar og konferansar), og delta i samlingar initiert av kulturlivet der det er naturleg.

2. Styrke samhandling og nettverksarbeid

Tiltak/Handlingar

- Stimulere til utviklingsarbeid i kulturorganisasjonane gjennom å styrke det regionale samarbeidet.
- Styrke nettverk og kompetansedeling i ABM-sektoren
- Etablere eit felles regionalt arkivråd for statlege og kommunale arkivinstitusjonar og privatarkivinstitusjonar i Vestland fylke.
- Utvikle samarbeidsarena for musikorordningane i Vestland.

3. Styrke samarbeid mellom frivillige og profesjonelle aktørar

Tiltak/Handlingar

- Utvikle nettverk og paraplysamarbeid, og stimulere til forpliktande samarbeid mellom frivillige og profesjonelle aktørar
- Styrke samhandling gjennom informasjon på felles nettsider og arrangementskalendrar.
- Samle drifts- og eigeomsansvar hos dei regionale musea, og reorganisere dei lokale eigarstiftingane til museumsvenelag

3. Verdiskaping

Mål:
Kulturen skal vere grunnlag for sosial, miljømessig og økonomisk verdiskaping

Delmål 1

Kulturell verdiskaping skal bygge på profesjonalitet, samvirke og innovasjon

Strategiar:

1. Ta heile Vestland i bruk i den kulturelle verdiskapinga

Tiltak/Handlingar

- Koordinere innrettinga av næringspolitiske og kulturpolitiske verkemiddel og støtteordningar.
- Stimulere samarbeid mellom kultur- og næringsliv om utvikling av kulturnæringane.
- Nytte kulturarven som ressurs i lokal stadutvikling og planlegging.
- Utvikle Vestland som lokasjon for filminnspeling.
- Kartlegge den sosiale og økonomiske verdiskapinga i kulturliv og frivillig arbeid.
- Styrke nynorsk som skriftspråk, mellom anna gjennom gode rammevilkår for institusjonar og initiativ innan kulturelle- og kreative næringar som tek tydeleg språkansvar.

2. Utvikle og bruke ny teknologi

Tiltak/Handlingar

- Støtte opp om berekraftig digital utvikling på kulturfeltet.
- Sikre, forvalte og gjere samfunnsdokumentasjonen tilgjengeleg digitalt.
- Medverke i utviklinga av digitale verktøy og tenester som gjer kulturarven tilgjengeleg for alle.

3. Styrke klynger og samarbeid der by og land kan utfylle kvarandre

Tiltak/Handlingar

- Utvikle og vidareutvikle kulturnæringsklynger.
- Bygge regionalt samarbeid gjennom samhandling og nettverksarbeid på tvers i kulturlivet.
- Styrke fagmiljø og klynger som utviklar og systematiserer kunnskap innan kulturfeltet.
- Regionale kompetansesentera må styrke samarbeid, kompetanse og formidling til beste for kulturnæringane der det er naturleg.

4. Styrke den kulturelle grunnmuren som grunnlag for verdiskaping

Tiltak/Handlingar

- Vidareføre tilskotsordningar retta mot strategisk utvikling av folkebiblioteksektoren, og utarbeide og gjennomføre planar for systematisk kompetanseutvikling av bibliotektilsette.
- Folkebiblioteka skal vidareutvikle seg som arena for deltakande og skapande verksemd, inkludert tilbod for gründerar.
- Styrke samhandlinga mellom DKS, UKM, kulturskulane og kulturlivet som verktøy for verdiskaping og for å motverke utanforskap.
- Utvikle både lokale kulturarenaer og kulturbygg med regionale funksjonar som knutepunkt for verdiskaping.
- Styrke forvaltninga av kulturhistoriske bygg på musea.

Delmål 2

Berekraftig forvaltning av kultur- og naturarven skal vere basis for nyskaping

Strategiar:

1. Utfordre kulturlivet til å ta sin del av ansvaret for å nå berekraftsmåla

Tiltak/Handlingar

- Fylkeskommunen og kommunane skal vurdere å stille krav til berekraft i tilskotsordningar som verkemiddel for grøn omstilling på kulturfeltet.
- Utvikle verdsarven som ressurs for eit berekraftig reiseliv.
- Auke kompetansen om besøksforvaltning og berekraftig friluftsliv, og jobbe for tettare samarbeid mellom kommunar, lokalt næringsliv, grunneigarar og reiselivsnæringa om berekraftig besøksforvaltning.
- Styrke musea som arena for merksemd og debatt kring klimautfordringane og naturkrisa.
- Legge til rette for at kulturlivet tek i bruk Grønt vegkart.
- Styrke regionalparkane som lokale verdiskapingstiltak.

2. Styrke kulturlivet si innovative rolle i berekraftig nyskaping

Tiltak/Handlingar

- Initiere innovasjonsprosjekt i samarbeid mellom kulturaktørar, fylkeskommunen, kommunar, forskingsmiljø, helsefelleskapa og relevante kunnskapsklynger basert på knutepunktmodellen til idrettsklynge Vest.
- Styrke rådgjeving knytt til sirkulær økonomi, vern gjennom bruk, tradisjonshandverk og bruk av tradisjonelle, kortreiste materialressursar
- Vidareføre satsingar på verdiskaping basert på natur- og kulturmiljø
- Identifisere handlingsrom og potensial for energiutvikling basert på kulturmiljø

Delmål 3

Kunstnarar og andre kulturaktørar skal kunne arbeide og leve av verksemda si

Strategiar:

1. Styrke det frie feltet gjennom målretta verkemiddel på kommunalt, fylkeskommunalt og statleg nivå

Tiltak/Handlingar

- Innrette betre og faste ordningar for utstillingshonorar og vederlag særleg innan det visuelle kunstfeltet
- Styrke kunstnarstipend på alle forvaltningsnivå.
- Styrke støtteordningar til kunstproduksjon.

2. Støtte opp under kulturell og kreativ næring

Tiltak/Handlingar

- Stimulere til innovasjon og utvikling gjennom å understøtte initiativ frå aktørar og bransje.
- Støtte opp under forfattarar og litterære miljø for å styrke litteraturen som næring.

Delmål 4

Kulturell verdiskaping skal styrkast gjennom utdanningstilbod og gode nettverk for kunnskaps- og erfaringsdeling

Strategiar:

1. Styrke samhandling og nettverksarbeid på tvers av kultursektoren

Tiltak/Handlingar

- Stimulere til utveksling av erfaringar på tvers av kommunegrensene, mellom ein-skilde kulturaktørar, mellom kulturinstitusjonane, paraplyorganisasjonane og faglege nettverk.
- Utvikle gode og opne arenaer for samhandling og nettverksarbeid.
- Styrke regionale organisasjonsledd, slik at desse er rusta til å støtta dei lokale organisasjonane.

2. Styrke samhandling mellom kulturfeltet, forskning og utdanning, og innovasjons- og næringssektoren

Tiltak/Handlingar

- Jobbe for fleire lærlingplassar, praksisplassar og hospiteringsordningar på kulturfeltet.
- Oppdatere utdanningstilbodet knytt til bygningsvern.
- Etablere sceneteknikarutdanning i samarbeid med vg. utdanning.

4. Kunnskapsbygging og kunnskapsdeling

Mål:

Kunnskap skal vere grunnlaget for ei systematisk og planmessig kulturutvikling

Delmål 1

Kunnskapsproduksjon og forskning skal styrkast

Strategiar:

1. Bygge eit heilskapleg kunnskapssystem som basis for utviklinga av kulturfeltet

Tiltak/Handlingar

- Legge til rette Kulturstatistikk Vestland - digital statistikk og kunnskapssamling, med særleg blick på situasjonen i kommunane.
- Kartlegge barrierar for deltaking, engasjement og publikumsutvikling.
- Analysere utfordringar og moglegheiter i lokalsamfunna.
- Vidareutvikle barnefamiliepanelet i samarbeid med kommunane.

2. Kartlegge behov for forskning innan kultur

Tiltak/Handlingar

- Stimulere samarbeid mellom kultur- og forskings- og utdanningsinstitusjonar slik at forskingsbehova kan forankrast i både kulturliv og akademia.
- Etablere kunnskapsbase for relevante utgreiingar og kulturforskning, i samarbeid med UH-sektoren.

3. Stimulere til langsiktig oppbygging av forskingsmiljø med solid kunnskap om kultur- og medie-sektoren

Tiltak/Handlingar

- Sikre vidareutvikling av kompetanse i det profesjonelle kulturfeltet gjennom samarbeid med universitet og høgskule.
- Styrke forskingskompetanse og forskingsaktiviteten ved musea i Vestland.
- Arbeide for å etablere tilbod om høgare utdanning på universitets- og høgskulenivå innafor fartøyvern, samtidig som fagkompetanse og infrastruktur for handverksopplæring vert styrkt.

4. Styrke og utvikle økonomiske verkemiddel for kunnskapsutvikling og forskning

Tiltak/Handlingar

- Stimulere til forskning om kultur ved å utvikle tilskotsordningar og program for kunnskapsutvikling og forskning.
- Jobbe for at privat finansiering i større grad vert tilgjengelege for kunnskapsarbeid på kulturområdet.

Delmål 2

Det skal leggest til rette for forskning og kunnskapsutvikling i samarbeid mellom universitets- og høgskulesektoren (UH), offentlig forvaltning og kulturlivet

Strategiar:

1. Bruke forskning og kunnskapsutvikling som bidrag til god oppgåveløysing og politikktutvikling i kultursektoren

Tiltak/Handlingar

- Sikre utvikling av kompetanse i kulturfeltet i samspel med akademia gjennom partnerskap mellom kultur- og utdanningsinstitusjonar.
- Prioritere systematisk formidling av forskning og kunnskapsutvikling relevant for kulturfeltet.
- Utvikle KPI for kulturfeltet, indikatorar for berekraft i kultur, i samarbeid med kommunane og kulturaktørane i Vestland.

2. Fjerne barrierar som hemmar forskingssamarbeid mellom UH-sektoren og kunnskapsorganisasjonar på kulturfeltet

Tiltak/Handlingar

- Etablere samarbeid mellom kulturlivet, offentlig forvaltning og universitet/høgskule om fagformidling og studiestøtte på bibliotekfeltet, kulturarvssektoren og innan digital kulturformidling.
- Stimulere til auka dialog mellom UH-sektoren og kunnskapsorganisasjonar på kulturfeltet for å fjerne strategiske hinder som hemmar forskingssamarbeid.

3. Styrke kunnskapsmiljø utanom dei offentlege utdannings- og forskingsinstitusjonane

Tiltak/Handlingar

- Gjennom nettverk, konferansar, kurs, kunnskapsgrunnlag:
  - styrke folkemusikk og folkedansfeltet gjennom kunnskap og nettverksarbeid
  - kartlegge musikkterapiressursar i fylket, og danne nettverk for desse. legge til rette for samarbeid om praksis mellom desse og studentar på musikkterapi ved Griegakademiet
  - legge til rette for kompetanseheving innan idrett, fysisk aktivitet, anleggsutvikling og friluftsliv

Delmål 3

Det skal leggest til rette for auka nasjonalt og internasjonalt kunnskapsamarbeid

Strategiar:

1. Styrke tilgjengeleggjering og formidling av relevant og kvalitetssikra kunnskap

Tiltak/Handlingar

- Vidareutvikle arbeidet med tradisjonelle handverk og anna immateriell kulturarv
- Vidareutvikle folkebiblioteka som arenaer for læring og kunnskapsformidling

2. Stimulere til deltaking på nasjonale og internasjonale kunnskapsarenaer

Tiltak/Handlingar

- Stimulere deltaking i EU-program og internasjonalt arbeid knytt til læring, kunnskapsdeling og kompetanseutvikling.
- Styrke nasjonalt og internasjonalt kunnskapsarbeid knytt til verdsarven i Vestland

3. Legge til rette for kunnskapsdeling mellom aktørane på kulturfeltet

Tiltak/Handlingar

- Delta aktivt i nasjonale samarbeid om digitale fellesløysingar for forvaltning av kulturfeltet.
- Legge til rette for kompetanseheving gjennom regionale og nasjonale nettverk, konferansar, kurs, o.l.

Delmål 4

Nettverk, klynger, regionale kompetansesenter og samhandlingsarenaer skal styrkast

Strategiar:

1. Arbeide for eit felles kunnskapsløft på tvers av forvaltningsnivå og aktørar

Tiltak/Handlingar

- Utvikle kunnskap om barn og unge sin fritidsbruk, gjennom å legge til rette informasjon i barnefamiliepanel for kommunar, frivillige og forskning.
- Aktivt samarbeid mellom fylkeskommunar skal gi prioritert utvikling av kompetanse og tenester på bibliotekfeltet.
- Legge til rette for deling og samordning av kulturmiljø- og klimadata.
- Skape nye arenaer for samskaping og utvikle heilskapleg oversikt over mobile kulturminne.
- Bidra til å vidareutvikle Polyfon som tverrfagleg samarbeid om musikk som folkehelseressurs.
- Arbeide for at det vert utvikla arealrekneskap i alle kommunar, som grunnlag for kunnskapsbasert arealforvaltning som tek omsyn til viktige friluftslivsinteresser.
- Etablere kunnskapsklynger for kulturfeltet, med døme frå Idrettsklynge Vest, innan t.d. festivalfeltet.

2. Støtte opp om kunnskapsklynger som jobbar på tvers av fagfelt

Tiltak/Handlingar

- Styrke og vidareutvikle etablerte kunnskapsklynger som går på tvers av fagfelt og er relevante for ulike typar organisasjonar.
- Etablere og styrke samarbeidsarenaer med UH-sektoren innan digital kulturformidling
- Sjå på moglege samarbeidspunkt mellom Polyfon kunnskapsklynge for musikkterapi, Idrettsklynge Vest og Alrek helseklynge

3. Vidareutvikle kunnskap som avgjerdsgrunnlag for kulturpolitikken på fylkeskommune- og kommunenivå

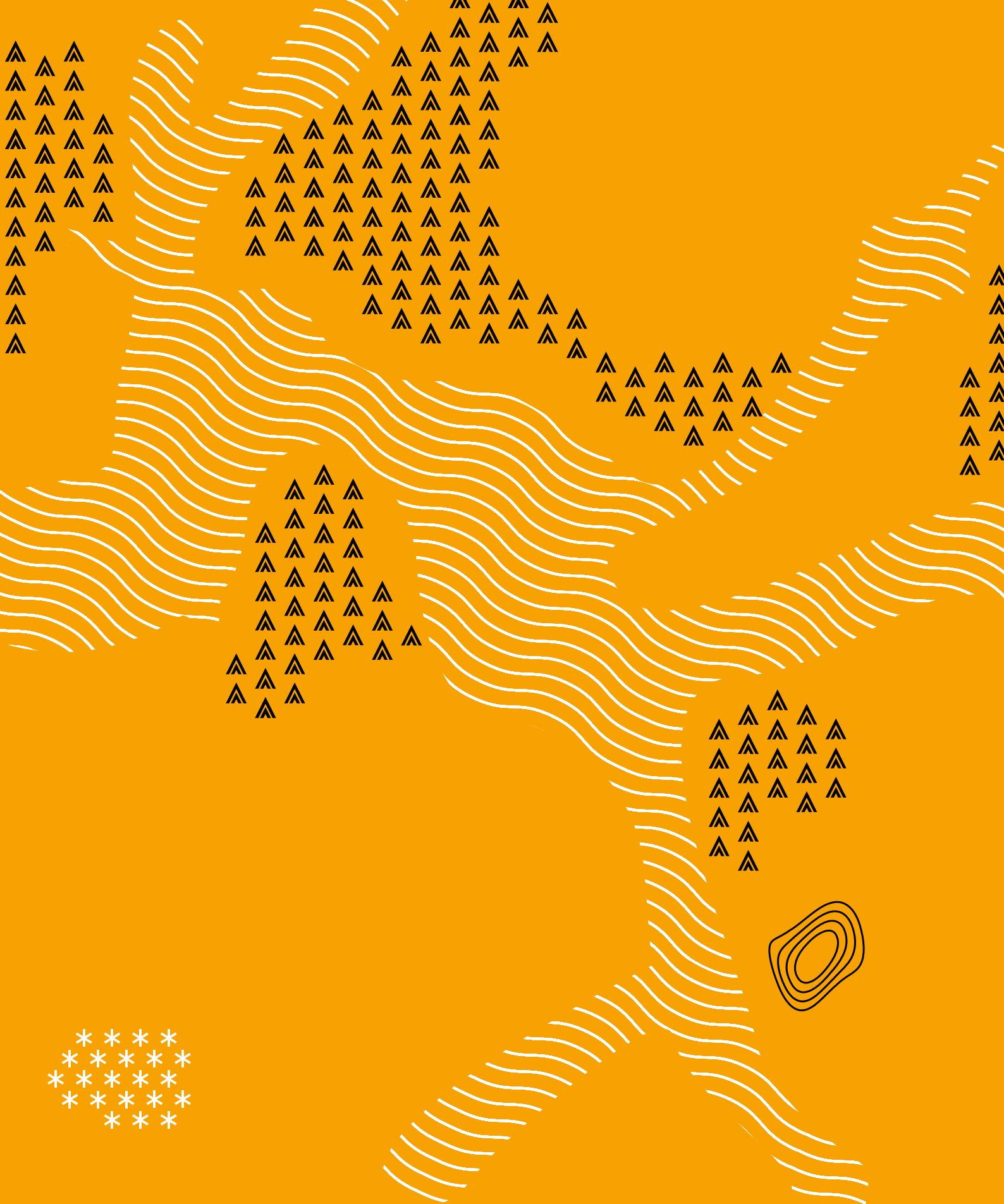
Tiltak/Handlingar

- Gjennomføre/revidere kartlegging og verdsetting av friluftsområde i alle kommunar i Vestland
- Lage kunnskapsgrunnlag om kulturmiljø av regional interesse/verdi i Vestland, som bidrag til regional plan for areal, natur- og kulturminneressursar
- Kartlegge krigsminne i Sogn og Fjordane slik at regionen sitt samla kunnskapsgrunnlag vert komplettert
- Gjere tilgjengeleg og formidle dokumentasjon av kulturminne
- Utarbeide og revidere sektorvise verneplanar for fylkeskommunal eigedom
- Vere ein aktiv pådrivar og gå framføre med gode døme på bruk, ombruk og gjenbruk av fylkeskommunal eigedom

5. Vidare planarbeid i Vestland

Det skal utarbeidast planar og strategiar innan desse felta.

Plan-type	Namn	Ny	Revisjon	År	Merknad
Regional plan	Regional plan for areal, natur- og kulturminneressursar	X		23-25	Avheng av ny utviklingsplan
	- Lage kunnskapsgrunnlag for kulturmiljø av regional interesse/verdi i Vestland som bidrag til regional plan for areal, natur- og kulturminneressursar				
Tema-planar	Bevaringsplan for privatarkiv i Vestland	X		23 - 24	
	Museum i Vestland	X			
Strategiar	E-sport		X		
	Frivillighet		X		
	Anleggspolitikk og kriterium for tildeling av spelemidlar 2022-2024		X		
	Bibliotek	X		23-24	
	Kulturarv:				
	- Kunnskapsutvikling, innsamling og formidling av førreformatoriske kulturminne	X		23-24	
	- Bevaring av mobile kulturminne	X			
	- Bevaring, formidling og utvikling av verdsarv	X			
	- Digital strategi	X		23-24	
	Friluftsliv:				
	- Kartlegging og verdisetting av regionale friluftsområde og turruter	X	X	23-24	
	- Utvikle forvaltningsplanar for alle sikra friluftsområde				
	Kunst og kultur:				
	- Kulturarena	X		24	
	- Strategi for aktivitet og for inkludering, mangfald og deltaking i kultur	X			
	- Festivalar og store arrangement	X		23	
- Folkemusikk	X		24		
Den kulturelle skulesekken	X		23-24		
Det profesjonelle kunstfeltet	X				
Kulturell og kreativ næring	X		24		

Vestland
fylkeskommune

vestlandfylke.no